

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบการย้ายออกมาอยู่ที่ไร่นา หรือสวนอย่างถาวร กึ่งถาวร หรือชั่วคราว 2) ศึกษาถึงปัจจัย สาเหตุ และผลต่อการย้ายออกมาอาศัยอยู่ที่นา ไร่ หรือสวนของเกษตรกรที่ยังคงอยู่ในหมู่บ้าน และที่ย้ายออกมาอยู่นอกหมู่บ้าน และ 3) ศึกษากิจกรรม ผลกระทบที่เกิดจากการย้ายออกของเกษตรกร ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวเรียกว่าการย้ายถิ่นขนาดย่อม ซึ่งมีพัฒนาการมาจากยุค เอ็ดไฮเอ็ดนา เต็มไฮ่เต็มนา เกษตรผสมผสาน และเฝ้าวัวเฝ้าไถ โดยรูปแบบการออกมาอยู่อาศัยมีอยู่ 2 รูปแบบคือ การออกมาอยู่แบบถาวร และการออกมาอยู่แบบประจำ โดยไม่เกี่ยวข้องกับฤดูกาล โดยสาเหตุการย้ายออกมาอยู่นอกหมู่บ้านมีปัจจัย 3 ระดับคือ ระดับหมู่บ้าน ระดับครอบครัว และตัวของเกษตรกร ปัจจัยระดับหมู่บ้านนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสที่เปลี่ยนแปลงจากภายนอก และถูกกระตุ้นเสริมจากภายในหมู่บ้าน ซึ่งเกิดจากการเพิ่มขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงภายในระดับครอบครัวโดยตรง และไปมีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการออกไปอยู่ที่ทำกินนอกหมู่บ้านนอกจากนี้จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ผลักดัน (Push) ให้เกษตรกรออกมาอยู่นอกหมู่บ้านเกิดจากสภาพการเปลี่ยนแปลงภายในชุมชนเป็นหลัก แต่หากทำการพิจารณาถึงสาเหตุการเปลี่ยนแปลงแล้วพบว่า การเปลี่ยนแปลงของครัวเรือนนั้นมีอิทธิพล (Influence) ต่อการเปลี่ยนแปลงชุมชนโดยตรง นอกจากนี้ปัจจัยที่ดึงดูด (Pull Factors) ของเกษตรกรนั้นเป็นปัจจัยที่เกิดจากตัวเกษตรกรเป็นหลัก รวมถึงโอกาส (Opportunity) ที่เกษตรกรมีอยู่ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรที่มีของเกษตรกรเช่นที่ทำกิน รวมถึงปัจจัยจากภายใน ที่เข้ามาสู่ชุมชน และเมื่อเกษตรกรออกมาอาศัยแล้วเกษตรกรเหล่านี้มีการจัดการพื้นที่ทำกินของตนเองเพื่อตอบสนองต่อกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นไปในลักษณะการเกษตรผสมผสาน

คำสำคัญ: การย้ายถิ่นขนาดย่อม เกษตรผสมผสาน

ABSTRACT

The report had aims 1) a studies pattern of farmer move out to live permanence, semi-permanent and temporary in farmland 2) a studies factors of farmers move out to live on farmland and farmer live in farmland and 3) a studies activities and affected of farmer move out to live in village. Result; This phenomenal was micromigration, and could classify during of farmers moved were working, full field, integrated farming and raising cattle. Pattern of farmer's live in farmland had 2 were; permanence and semi – permanence. However, factors effected for farmers decision to live in farmland has 3 level are; village, household and personal factors, so village factors will be variant from outside factors add the pull factors inside community are pressure to value in families, the factors also effected to increasing push factors to farmer decision move to live in farmland is community change and so this factor have influence to families of farmer's, so the pull factors to farmers decision to live in farmland is individual and them resources are opportunity to them use decision. After farmer's stay in farmland they will be made intergraded farming.

Keywords: Micromigration, Intergraded